

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26
Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Čerpanie fondov pre nedostatok výziev úrad nemohol skontrolovať, o situácii informoval premiéra

Najvyšší kontrolný úrad (NKÚ) SR v rámci plánu kontrolnej činnosti na rok 2016 naplánoval kontrolnú akciu, ktorá sa sústredila na realizáciu výziev a vyzvaní v programovom období 2014 – 2020. Kontrolóri mali za úlohu overovať súlad postupov riadiacich a sprostredkovateľských orgánov v oblasti vyhlásenia výziev a vyzvaní, kontrolovať správnosť dokumentov, ako aj proces odborného hodnotenia žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP). Vzhľadom na nedostatočný počet vyhlásených výziev nebolo možné zo strany úradu kontrolu zrealizovať. O alarmujúcej situácii informoval predseda NKÚ SR Karol Mitřík listom predsedu vlády SR Roberta Fica.

Proces od vyhlásenia až po vecné, odborné vyhodnotenie predložených žiadostí o NFP je podľa najvyššej kontrolnej inštitúcie kľúčový. Kontrolu postupov pri hodnotení a výbere projektu na začiatku programového obdobia 2014 – 2020 vníma ako výrazný preventívny krok, ktorý môže včas odhaliť a upozorniť na prípadné nedostatky, pričom tiež vytvára reálny priestor na realizáciu nevyhnutných opatrení. **„Včasným určením nedostatkov sa môže predísť prideleniu neoprávnených finančných prostriedkov pri výberovom procese, ktoré by následne mohlo viesť k vzniku nezrovnalostí s finančným dopadom,“** píše v liste predseda Karol Mitřík.

Kontrolná akcia zameraná na tému prípravy a realizácie výziev v III. programovacom období bola práve z týchto dôvodov zaradená do plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2016. **„Avšak kvôli nedostatočnému počtu vyhlásených výziev v tomto období nebolo možné zo strany úradu zrealizovať praktický výkon tejto kontroly,“** informuje predseda úradu. Na základe aktuálnych skúseností kontrolórov možno zároveň konštatovať, že veľká časť predložených žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci vyhlásených výziev a vyzvaní je iba v procese formálnej kontroly a odborného hodnotenia.

Pre NKÚ SR je dôležité, aby orgány zodpovedné za plnenie operačných programov prijali vecné opatrenia na včasné spustenie projektov v rámci operačných programov Partnerskej dohody, keďže nie všetky programy mali v roku 2016 vyhlásené výzvy a vyzvania na predkladanie žiadosti o NFP. Z celkového záväzku na roky 2014 až 2020 vo výške 13,99 mld. eur vyčerpala Slovenská republika k 4. 11. 2016 v rámci operačných programov EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy; bez Programu rozvoja vidieka) prostriedky len vo výške 226 mil. eur, čo predstavuje reálne čerpanie len na úrovni 1,62 %. Uvedená oblasť je tak výrazne riziková vo vzťahu k nedočerpaniu slovenského záväzku roku 2014. Rovnaké riziko hrozí aj pre rok 2015.

Najvyššia kontrolná inštitúcia v liste odporúča, aby všetky zainteresované strany zaviedli podporné mechanizmy, ktoré prispievajú k efektívnejšiemu čerpaniu finančných prostriedkov z aktuálnych programov Európskej únie (EÚ). Zároveň by sa týmto krokom predišlo opakovaniu chýb z predchádzajúcich období a minimalizovalo by sa riziko prepadnutia prostriedkov EÚ určených Slovensku.